

Gerhard Tanzer. *Die Metallkrone, Leitfaden der klinischen und technischen Kronenanfertigung*. Richard Pflaum Verlag, München. 1950 203 blz. f 20.70. Importeurs: Meulenhoff & Co. N.V., Amsterdam.

In dit kunsthartstijdvak behoort er enige moed toe, een boek het licht te doen zien, dat uitsluitend handelt over de volle metalen kroon in zijn oudste vorm, de gesoldeerde band met het geslagen kauwvlak.

Hoewel de schrijver diverse malen wijst op de materiaal-moeilijkheden in het tegenwoordige Duitsland, kan volgens referent dit gebrek niet de wel heel erg uitgebreide toepassingsmogelijkheden rechtvaardigen die voor de volle metalen kroon gegeven worden. Zo worden b.v. niet gecariceerde elementen die als brugpijler gaan dienen, en geabradeerde elementen zonder blikken of blozen voorzien van een metalen bandkroon.

Een belangrijk gedeelte van het boek wordt gewijd aan het vervaardigen van de metaalkroon op fronttanden, waarbij de aandacht wordt gevestigd op de hoge eisen die worden gesteld aan de vorm van de tand, die, om niet onaesthetisch aan te doen, goed moet harmonieren met de vorm van de overige elementen.

Zelfs de slechte materiaalpositie van Duitsland in aanmerking genomen, doet het ref. eigenaardig aan, dat in de weinige bladzijden die de schrijver besteedt aan de gegoten kroon een wel zeer weinig exacte werkwijze wordt beschreven. Op het gipsmodel, verkregen naar een partiële gipsafdruk, wordt het gingivagedeelte om de preparatie 1 mm. dieper geradeerd om de cervicale aansluiting aan de stomp in was te kunnen modeleren.

Toch dient de waardering voor het werk van de auteur niet alleen tot critiek beperkt te worden. De keurige uitgave met duidelijke tekeningen en foto's kan met ere genoemd worden.

Uitvoerig wordt ingegaan op het verband tussen vorm en functie, waarbij uitgebreide aanwijzingen worden gegeven over het contoureren van de band en het modeleren van een functioneel juist kauwvlak.

Een zestiental bladzijden wordt in beslag genomen door een min of meer filosofische beschouwing over de menselijke hand en zijn betekenis. De gedachten over de onbewuste functie en de hand als werktuig en uitdrukking van de wil, staan wel in een ver verwijderd verband met het directe onderwerp, maar zijn aardig om te lezen.

Wanneer de lezer de inhoud niet critiekloos als juist accepteert, heeft het boekje zeker zijn waarde. Enkele zeer belangrijke principes, waartegen in de practijk nog te veel wordt gezondigd, worden hier uitgebreid behandeld.

D. F. V e l d k a m p.

Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde in Vortragen. Heft 4. *Genese und Prophylaxe der Karies.* Carl Hanser Verlag München 1950. 16.80 D.M.

Het boek bevat een 16-tal voordrachten, die werden gehouden tijdens het eerste naoorlogse congres van de „Deutsche Gesellschaft für Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde” en die waren gewijd aan de recente onderzoekingen over bovenvermeld onderwerp.

Het inleidend artikel van de hand van E u l e r biedt een uitgebreid samenvattend referaat van de publicaties der laatste jaren, hoofdzakelijk uit Europese bron. De vorming van het glazuur en de biologische processen die daarin mogelijk zijn, vormen het kernprobleem. Op grond van een analyse der invloeden van exogene en endogene aard, waarbij het speeksel een overwegende rol speelt, oppert de auteur de mogelijkheid, dat, waar men klinisch eenzelfde diagnose caries stelt, men feitelijk het resultaat waarneemt van twee geheel verschillende processen, het ene in de geest van M i l l e r ' s hypothese, het andere als een storing van het vegetatieve zenuwstelsel. Een poging tot synthese dus.

F o r s h u f v u d (Zweden) geeft een beschouwing over zijn opvattingen omtrent het „ulcus dentis” aan de hand van een groot aantal histologische preparaten. Hierin kan men de genezing van de „tandzweer” vervolgen na implantatie van een stukje gedenatureerde ossentand, dat met zijn intacte ultracapillairen dienst doet als raamwerk, waarin vanuit het nog gezonde tandweefsel het bloedplasma kan binnendringen en evenals bij de wondgenezing het herstel kan inleiden.

Dan volgen voordrachten van H. E g g e r s L u r a en J. C s e r n e y e i, waarvoor verwezen kan worden naar „Excerpta Odontologica, deel I, 1949.

A. K e i l behandelt in een kort referaat de verschillende onderzoekingen en opvattingen over de rol van het speeksel bij het ontstaan van caries.

De mogelijkheden tot beïnvloeding der harde tandweefsels langs haematogene weg vormen het thema van een verhandeling van W a n n e n m a c h e r, aangevuld voor wat de experimentele zijde betreft door S p r e t e r v o n K r e u d e n s t e i n. De eerste auteur uit zich in positieve zin waar het invloeden tijdens de ontwikkeling betreft, doch een stofwisseling in het rijpe glazuur en dentine wijst hij af, hoewel langs indirecte weg via het speeksel op het glazuur een invloed van het organisme werkzaam kan zijn. De tweede auteur bespreekt de experimenten met dieren, waarbij hypoplasieën worden opgewekt, zowel in de vorm van een groeiremming als van een vertraging in de rijping.

W. H e s s bespreekt de exogene beïnvloedbaarheid van de harde tandweefsels, waarbij zowel de fluor-applicatie als de prophylactica van G o t t l i e b en K e s e l aan de orde komen. Ook O. E i c h l e r behandelt enige aspecten van dit onderwerp.

Een interessante beschouwing wijdt H a r n d t aan de caries van het melkgebit. Hij zet uiteen hoe men in het praeparaat een duidelijke scheiding kan waarnemen tussen de intra-uterine glazuurvorming en de postnatale afzettingen, waarbij ook de localisatie van de caries en de uitbreiding (o.a. circulaire caries) in het geding komt. De voeding en meer in het bijzonder de verschillende soorten koolhydraten vormen het onderwerp van W. M e y e r. De reeks wordt besloten met enige kortere referaten van K. M o r g e n r o t h, J. H e i s s, W. K e s s l e r en W. B a l t e r s.

Het boek kan representatief genoemd worden voor de ontwikkeling van het cariesonderzoek in Centraal Europa, Scandinavië en Italië inbegrepen.

Een ieder zij het aanbevolen, die zich van de desbetreffende problemen op de hoogte wil stellen, zonder de vaak moeilijk toegankelijke en in zijn uitgebreidheid soms veelal verwarrende literatuur te moeten opsporen.

L. J. A. v a n S c h i j n d e l